

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/51/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618202087
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8618202087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcov 1. G. D., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej vo K., na ul. O.. K. č. XXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, na ul. Dr. Goldbergera č. 249/1 a 2. P.. K. E., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v E. - K. I., na ul. D. č. XXXX/X, proti žalovaným 1. Gréckokatolícka cirkev na Slovensku, Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, so sídlom v Prešove, na ul. Hlavnej č. 1, právne zastúpenému Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, na ul. Radlinského č. 1735/29, IČO: 50 120 000 a 2. A. E., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho vo K., na ul. O.. K. č. XXX/X, o určenie platnosti záveru, o odvolaní žalobkyne v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 10.06.2020 č.k. 7C 49/2018-71 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému v 1. rade sa priznáva voči žalobcom v 1. a 2. rade náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Žalovanému v 2. rade sa nepriznáva voči žalobcom v 1. a 2. rade náhrada trov odvolacieho konania a žalobcovia v 1. a 2. rade nemajú voči žalovanému v 2. rade právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaní v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Svidník zo dňa 08.11.2018 č.k. 5D 262/2017-55 bolo konanie v dedičskej veci po poručiťke B. E. prerušené a dedičia A. E., G. D. a Ing. K. E. odkázaní na podanie žaloby o určenie neplatnosti závetu poručiťky B. E. zo dňa 28.03.2016 a o určenie platnosti závetu poručiťky B. E. zo dňa 26.01.2017. Z pripojeného dedičského spisu vyplynulo, že účastníkmi dedičského konania sú žalobcovia v 1. a 2. rade, žalovaný v 2. rade a Gréckokatolícka cirkev, farnosť Svidník - Záhradná. Keďže výrok rozsudku vo veci samej musí byť záväzný pre všetkých účastníkov prebiehajúceho konania o dedičstve, okruh strán sporu v prejednávanej veci musí byť zhodný s okruhom účastníkov dedičského konania. Žalobcovia mali preto žalovať všetkých ostatných účastníkov dedičského konania, a to okrem žalovaného v 2. rade, aj Gréckokatolícku cirkev, farnosť Svidník - Záhradná. Ak tak žalobcovia neurobili, nemohlo byť návrhu vyhovievané pre nedostatok vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva.

3. Čo sa týka okruhu účastníkov dedičského konania, tento bol preukázaný z pripojeného dedičského spisu 5D 262/2017 Okresného súdu Svidník a právnu subjektivitu Gréckokatolíckej cirkvi, farnosti Svidník - Záhradná, potvrdilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej

správy pre vzťahy s cirkvami a náboženskými spoločenstvami. Žalobcovia označili za žalovaných okrem A.a E.a aj Gréckokatolícku cirkev na Slovensku a Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, čo sú samostatné subjekty práva. Gréckokatolícka cirkev na Slovensku, ani Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov však nie sú účastníkmi dedičského konania. Žalobcovia zamerali svoju argumentáciu na oprávnenie Gréckokatolíckeho arcibiskupstva Prešov konať za ktorýkoľvek z útvarom cirkvi s právnou subjektivitou. Dôvodom pre zamietnutie žaloby však nebol nedostatok zastúpenia strany sporu, čo je odstrániteľný nedostatok konania, ale nedostatočný okruh strán sporu, čo je hmotnoprávna otázka. Žalobcovia v rámci dispozičnej zásady určujú okruh strán sporu a v prípade, že ide o nerozlučné spoločenstvo, nesú zodpovednosť aj za to, že žalobe nemohlo byť vyhovené pre nedostatok vecnej legitímácie.

4. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcov, že poručiiteľka v závete zo dňa 28.03.2016 uviedla ako dediča neexistujúci subjekt „Gréckokatolícku cirkev vo Svidníku - na Nižnom Svidníku“, táto nie je relevantná, pretože pre platnosť závetu postačuje, aby poručiiteľ určitým a nezameniteľným spôsobom špecifikoval dediča, čo v danom prípade bolo naplnené. Z miestnej lokalizácie označenej v závete slovami „Svidník - Nižný Svidník“ je nepochybné, že poručiiteľka prejavila svoju vôľu voči konkrétnej farnosti, čo sa napokon prejavilo aj v ustálení okruhu účastníkov dedičského konania vyplývajúceho z pripojeného dedičského spisu.

5. S prihliadnutím na uvedené súd prvej inštancie žalobu zamietol.

6. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

7. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa v 1. rade. Navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Prvoinštančný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaný v 1. rade nie je účastníkom dedičského konania, čím vytvoril dojem, že ide o úplne iný subjekt, ktorý s farnosťou nie je nijako právne a existenčne previazaný. Farnosť je ale plne podriadená eparchii, ktorá je rozdelená na jednotlivé farnosti. Ak by úvaha o úplne inom subjekte platila, tak o prípade zrušenia farnosti by majetok zrušenej farnosti nemal žiadneho vlastníka. V skutočnosti však stále pôjde o majetok gréckokatolíckej cirkvi. Uvedené tvrdenie preukazuje aj to, že zmluvy o prevode vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam musia byť opatrené podpisom arcibiskupa a metropolitu.

8. Žalovaný v 1. rade navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

9. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobkyne v 1. rade nie je opodstatnené.

10. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

11. Pokiaľ ide o námietky žalobkyne v 1. rade o správnom označení žalovaného v 1. rade, s týmito sa stotožniť nedá. Poručiiteľka B. E.ová závetom zo dňa 28.03.2016 odkázala všetok svoj majetok Gréckokatolíckej cirkvi vo Svidníku. Z označenia tohto subjektu, tak ako na to správne poukazuje súd prvej inštancie, jednoznačne vyplýva, že poručiiteľka za závetného dediča označila Gréckokatolícku cirkev, farnosť Svidník - Záhradná a nie Gréckokatolícku cirkev na Slovensku a ani Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov. V rámci štruktúry gréckokatolíckej cirkvi právnou subjektivitou nedisponuje len Gréckokatolícka cirkev na Slovensku a Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, ale aj jednotlivé farnosti. Podľa oznámenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky zo dňa 09.01.2020, základným dokumentom Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku v zmysle ust. § 13 zákona č. 308/1991 Zb. je základný dokument Prešovskej gréckokatolíckej metropolitnej cirkvi sui iuris na Slovensku z 13.03.2015 zaregistrovaný Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky 04.09.2015, podľa ktorého farnosť je útvarom s právnou subjektivitou. Ak poručiiteľka B. E.ová všetok svoj majetok odkázala farnosti, teda subjektu s právnou subjektivitou, bolo povinnosťou žalobcov za jednu zo strán sporu označiť i Gréckokatolícku cirkev, farnosť Svidník - Záhradná. Ak tak žalobcovia neurobili a na strane žalovanej označili iné

subjekty disponujúce právnou subjektivitou, a to Gréckokatolícku cirkev na Slovensku a Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, ktoré ale postavenie závetného dediča nemajú, súd prvej inštancie správne postupoval, ak pre nedostatok vecnej legitímácie na strane žalovanej žalobu zamietol.

12. Od podmienok, za ktorých sa niekto stáva stranou sporu, je potrebné rozlišovať tzv. vecnú legitímáciu. Kto je stranou sporu vymedzuje právo procesné. Kto je vecne legitimovaný však vymedzuje výlučne právo hmotné. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého strana sporu je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania. Či ten, kto je formálne stranou sporu nie je osobou z hmotného práva oprávnenou alebo povinnou, ukáže sa nakoniec v rozhodnutí. Ak tento subjekt nebol aktívne alebo pasívne legitimovaný, prípadne výlučne legitimovaný, žaloba sa zamietne.

13. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

14. Zároveň úspešnému žalovanému v 1. rade bola v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. priznaná i náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie. Pokiaľ ide o žalovaného v 2. rade, tomuto žiadna náhrada trov odvolacieho konania priznaná byť nemohla, nakoľko tejto strane sporu v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

15. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).